

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 19/463

Eierskapsmelding Holtålen kommune 2019

Saksbehandler: Marius Jermstad		Arkiv: 037
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
56/19	Formannskapet	30.04.2019
16/19	Kommunestyret	09.05.2019

Vedlegg:

Reg. dato	S	Dokumenter inngående/utgående
07.03.2019	S	Eierskapsmelding Holtålen kommune 2019

1

Saksopplysninger:

Kommunestyret vedtok i sak 55/17, i forbindelse med eierskapskontroll av Ålen aktivum AS utført av kontrollutvalget, at kommunen skulle utarbeide en eierskapsmelding. Frist for fremlegging var 01.04.2018.

Rådmannen har nå utarbeidet en eierskapsmelding for selskaper som kommunen har et eierskap til i form av et eierinnskudd. Dette vil si at selskaper som karakter av forening mm ikke er med i eierskapsmeldingen. Eierskap til eiendom/anlegg er ikke en del av eierskapsmeldingen. Dette gjelder f.eks. eierskapet til Ålen skisenter-anlegget

Vurdering:

Eierskapsmeldingen er bygd opp på samme måte som tilsvarende meldinger i andre kommuner. Det er foretatt en gjennomgang av alle ulike selskaper med regnskapstall mm. Det kan være endringer som en ikke har fått med seg på enkelte områder.

Med basis i disse opplysningene, historie og fremtid, har rådmannen kommet med en anbefaling om fremtidig eierskap. Dette er rådmannens vurdering. Det kan være politiske føringer og interesser som ikke samsvarer med dette. Slike avvik må tas i den politiske behandlingen.

Eierskapsmeldingen taler for seg, og det reelle innholdet ligger i vurderingen av det enkelte eierskap.

En vil derfor foreslå at den fremlagte eierskapsmeldingen vedtas.

Kopi til:

Rådmannens forslag til vedtak:

Eierskapsmelding for Holtålen kommune vedtas iht. vedlegg

Behandling/vedtak i Formannskapet den 30.04.2019 sak 56/19

Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Eierskapsmelding for Holtålen kommune vedtas iht. vedlegg

Holtålen
kommune

EIERSKAPSMELDING

Holtålen kommune mars 2019

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
1.1. Bakgrunn for meldingsarbeidet.....	3
1.2. Hva er en eierskapsmelding?	3
1.3 Oppbygging av meldingen	3
2. Eierstyring	4
2.1. Hva vil vi med eierskapet?.....	4
2.2. Motiver for selskapsdannelse	4
2.3. Selskapsformer	5
2.3.1 Aksjeselskap (AS)	5
2.3.2 Kommunalt foretak (KF)	6
2.3.3 Interkommunalt selskap (IKS).....	7
2.3.4 Interkommunalt samarbeid.....	7
2.3.5 Samvirke (SA).....	7
2.3.6 Stiftelser.....	7
2.3.7 Vertskommunesamarbeid	8
2.3.8 Valg av selskapsform – konsekvenser for eierstyring.....	9
2.4. Kommunen som eier – roller og rolleforståelse.....	12
2.5. Eierskapsprinsipper	15
2.5.1 Krav til kommunen som eier.....	15
2.5.2 Krav rettet mot selskapene	17
2.5.3 Kontroll og revisjon.....	17
2.6. Eierstrategi	18
3. Oversikt over kommunens aksjer og eierposisjon.....	19
3.1. Avgrensning.....	19
3.2. Selskapsoversikt pr. 01.01. 2017	20
3.2.2 Norservice Eiendom AS	22
3.2.3 Trønderenergi AS.....	24
3.2.5 Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	27
3.2.8 Egenkapitalinnskudd KLP	32
3.2.9 Gaula Natursenter	33

3.2.10	Coop Oppdal	34
3.2.11	Ålen vassverk BA.....	35
3.2.12	Biblioteksentralen AL.....	36
3.2.13	Hessdalen vassverk BA	37
3.2.14	Ålen utleiebygg AS.....	38
3.2.15	Naboer AB.....	39
3.2.16	Nøra Borettslag.....	41
3.2.17	Rørosregionenes næringshage AS.....	42
3.2.18	Hessjøgruva AS	43
3.2.19	Ålen aktivum AS.....	44
3.2.20	Ålen Invest AS	46
3.2.21	Midt-Norge 110-sentral IKS.....	47
4.	Handlingsplan og årshjul for eierstyring	49

1. Innledning

1.1. Bakgrunn for meldingsarbeidet

Holtålen kommune vedtok i 2017, sak 55/17 at kommunen skulle utarbeide en eierskapsmelding. Med frist 01.04.2018.

1.2. Hva er en eierskapsmelding?

Formålet med eierskapsmeldingen er å tydeliggjøre eierstrategier for selskap kommunen har eierinteresser i. Den skal fungere som et overordnet politisk styringsdokument for virksomhet som er lagt til et annet rettssubjekt, eget styre eller en vertskommune, eller til et annet interkommunalt organ.

En eierskapsmelding bør gi en oversikt over kommunens virksomhet som er lagt i selskaper og samarbeid, det politiske og juridiske styringsgrunnlag knyttet til de ulike selskaps- og samarbeidsformene, samt formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene.

Eierskapsmeldingen bør gjennomgås og revideres jevnlig etter en hensiktsmessighetsvurdering av kommunestyret.

En eierskapsmelding vil sikre nødvendige styringssignaler til selskapene og tydeliggjøre lokalpolitikernes ansvar. Det vil bidra til å skaffe til veie en oversikt over kommunens samlede virksomhet, det vil gi de folkevalgte en mulighet til å sette seg inn i de juridiske styringsmulighetene som ligger i de ulike styringsformene, og det vil bidra til mer åpenhet overfor omverdenen om den samlede kommunale virksomhet.

Gjennom en eierskapsmelding kan kommunen dessuten gi mer overordnede styringssignaler til selskapsstyrene. Eierskapsmeldingen kan også inneholde et eget punkt om selskapenes samfunnsansvar, f.eks. politiske målsettinger knyttet til miljø, likestilling, åpenhet, etikk osv. Eierskapsmeldingen bør reflektere det rettslige ansvarsforholdet mellom selskapsform og eier. Kommunestyret skal ikke gjennom eierskapsmeldingen detaljstyre selskapene, men bidra til å sikre samhandling og kommunikasjon mellom eierorgan og kommunestyret overfor selskapet og omverden.

1.3 Oppbygging av meldingen

Meldingen er delt inn i 3 hoveddeler.

Del 1 omhandler eierstyring, herunder selskapsformer, eierskapsprinsipper og eierstrategi. (Kapittel 2)

Del 2 omhandler kommunens eierskap og gir en oversikt over selskaper og eierinteresser, samt strategi som skal ligge til grunn for det enkelte selskap. (Kapittel 3)

Del 3 omhandler oppfølging av eierskapsmeldingen i form av en handlingsplan og årshjul for eierstyring. (Kapittel 4)

2. Eierstyring

2.1. Hva vil vi med eierskapet?

En kommune må ville noe med selskapene de eier. Dette er også hovedbegrunnelsen for at det er viktig å ha en åpen og uttrykt eierstrategi for sitt eierskap i ulike selskaper, gjennom for eksempel eierskapsmeldinger.

Styringsdokumentene til selskapet, som vedtekter eller selskapsavtale, skal inneholde avklaringer av hva som ønskes oppnådd med selskapet og hvilke forventninger eier har til selskapet. Formålsparagrafen er sentral. I tillegg er det viktig med tydelige eierstrategier. Eierstrategien skal beskrive hva kommunen vil oppnå som eier: Hva vil vi med eierskapet i dette selskapet?

Tabellen under illustrerer hvordan ulike eiermålsettinger avgjør hva som blir virksomhetens målsettinger og prioriteringer:

Eiermålsettinger	Virksomhetsmålsettinger
Maksimalt utbytte	Effektiv drift
Sikkert utbytte	Risikospredning
Sysselsetting	Antall ansatte
Regional næringsutvikling	Etablere ny virksomhet
Myndighetsutøvelse	Forsvarlige økonomiske rammer
Ingen definert målsetting	Ledelsens egendefinerte mål

2.2. Motiver for selskapsdannelse

Det er en vanlig antakelse om at når det etableres et foretak eller et selskap, er det for å oppnå noe. I denne eierskapsmeldingen legges det til grunn en antakelse om at når en kommune etablerer et foretak eller et selskap, eller går inn som medeier eller deltaker sammen med andre, så er det for at kommunen skal oppnå noe. Men der private eiere vil ha økonomisk utbytte som hovedmål for sitt selskap, kan det offentlige ha en del andre mål.

Eierskapet kan grovt deles inn etter om det er finansielt eller politisk motivert. Flere kommuner har i sine eierskapsmeldinger gruppert selskapene etter fem kategorier for motiv for eierskap. Disse er også omtalt og gjengitt i boken «Kommunalt eierskap – roller, styring og strategi» (Resch-Knudsen, 2011). Grunnlaget for kategoriseringen er formålsparagrafen i selskapsavtalen eller vedtektene (formål) og intensjoner ved etableringen av selskapet (mål). Det er ikke uvanlig at det kan være flere motiv bak etableringen av et selskap.

De fem motiveringene presenteres kort nedenfor:

Finansielt motivert

Dersom hovedformålet med eierskapet er å oppnå økonomiske resultater, defineres eierskapet som finansielt. Finansielt formål betyr ikke at eier har en kortsiktig horisont på sitt eierskap eller at eier ønsker å selge aksjene i selskapet. Finansielt formål er naturlig nok for selskaper som er forretningsmessig orientert og hvor bedriftsøkonomiske lønnsomhetskriterier

ligger til grunn for selskapenes arbeid. Eierskap med et finansielt motiv vil ofte innebære en økonomisk risiko.

Politisk motivert

Selskapsdannelser der motivet og hovedbegrunnelsen for eierskapet er strategiske valg om å posisjonere kommunen/regionen. Verken økonomi, hensynet til tjenesteyting eller lignende er begrunnelser for eierskapet.

Effektivisering av tjenesteproduksjon

Selskapsdannelser som er motivert og begrunnet i hovedsak med at fellesløsninger bidrar til mer effektiv tjenesteproduksjon enn å yte tjenesten selv.

Sentralt her er å oppnå økt mengde av tjeneste for de midlene som er til disposisjon og bedre forvaltning av anleggsmidlene.

Samfunnsøkonomisk motivert

Selskapsdannelser som er motivert og begrunnet i at kommunen gjennom selskapet vil oppnå totalt sett mer samfunnsøkonomiske resultater eller gjennomføring av oppgaver. Offentlig engasjement og styring i oppgaveløsningen vil stå sentralt i begrunnelsen for denne kategorien.

Regionalpolitisk posisjonering

Selskapsdannelser som er motivert og begrunnet i at det styrker regionens muligheter og posisjon til å gjennomføre oppgaver i forhold til andre regioner og nasjonale aktører. Her kan også posisjonering for å utløse statlige midler/prioriteringer være en del av begrunnelsen.

Motiv og mål med selskapet får følger for hvordan eierstyringen innrettes. Formålet er ikke statisk, men kan endre seg over tid.

2.3. Selskapsformer

Det er ulike selskapsformer som kan benyttes for organisering av kommunale oppgaver ved selskapsorganisering. Formålet med en kommunal virksomhet har mye å si for hvilken selskapsform kommunen bør velge. I dette kapitlet gis en kort omtale av de enkelte organisasjonsformene og en vurdering av når det er mest hensiktsmessig å benytte de enkelte selskapsformene.

2.3.1 Aksjeselskap (AS)

Aksjeloven regulerer etablering og drift av aksjeselskaper (AS). Med aksjeselskap forstås ethvert selskap hvor ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser, udelt eller for deler som til sammen utgjør selskapets samlede forpliktelser, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov. Selskapet betraktes som en selvstendig juridisk enhet.

Det som først og fremst kjennetegner et aksjeselskap fra andre måter å organisere virksomhet på, er aksjeeiernes begrensede ansvar for selskapsgjelden. At aksjeeierne har et begrenset ansvar for selskapsgjelden, betyr at deres ansvar er begrenset til det aksjeinnskuddet som de forplikter seg til å betale når de tegner aksjer i selskapet. Selskapets kreditorer kan bare søke

dekning i selskapets eiendeler og formue for øvrig. Forhold som gjelder aksjeeierne seg imellom reguleres med egen aksjonæravtale. Selv om selskapet går konkurs, kan kreditorene ikke kreve at aksjeeierne dekker selskapets gjeld. Det kan heller ikke kreves at aksjeeierne gjør innskudd i selskapet utover det aksjeinnskuddet den enkelte aksjeeier skal betale.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltningen av selskapet, og eierne har myndighet gjennom generalforsamlingen. Dette betyr at kommunen som aksjeeier ikke kan gi pålegg til selskapets styre uten at dette skjer i form av en beslutning fra generalforsamlingen. Nivået på eierandelen må derfor tilpasses kommunens mål med eierskapet. Dersom bedriften tidligere har operert innenfor et lovbestemt monopolområde, vil det være hensiktsmessig at kommunen eier 100 prosent av aksjeselskapet.

Organisering av virksomhet i aksjeselskap er egnet hvor det er ønskelig å redusere risiko for kommunen. I tillegg er det selvfølgelig at det er behov for å fristille virksomheten fra kommunens organisasjon for å bedre virksomhetens rammebetingelser. Der det er ønskelig å fristille en virksomhet fra kommunens øvrige organisasjon, vil aksjeselskap være å foretrekke framfor andre selskapsformer.

2.3.2 Kommunalt foretak (KF)

Kommunale foretak er en del av kommunen og hjemlet i kapittel 11 i Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). De kommunale foretakene har ikke selvstendig partsstatus opp imot domstoler og offentlige myndigheter. Alle lover som er gjeldende for kommunal virksomhet, som Kommuneloven, Forvaltningsloven og Offentlighetsloven, gjelder for de kommunale foretakene.

Hovedformålet bak organisasjonsformen kommunalt foretak er å gi deler av kommunal virksomhet større grad av fristilling fra de politiske beslutningsprosesser enn andre organisasjonsformer etter Kommuneloven. Til forskjell fra kommunalt eide aksjeselskaper, som er rettslig og økonomisk atskilt fra kommunen, er kommunalt foretak en del av kommunen. Kommunalt foretak er ment å balansere kommunal styring og kontroll på den ene side og frihet for foretaksledelse på den andre siden.

Rådmannen har ingen instruksjons- og omgjøringsmyndighet overfor styret og daglig leder. Rådmannen har rett til å legge en sak som er eller har vært til behandling i foretaket, fram for Kommunestyret med sin innstilling. Rådmannen kan beslutte at vedtak som er truffet av foretaket skal utsettes til etter at Kommunestyret har behandlet saken, slik at Kommunestyret skal få en reell mulighet til å overprøve foretakets vedtak, jfr. Kommuneloven § 72 nr. 1.

Organisasjonsformen kommunalt foretak er et alternativ til aksjeselskapsformen. Virksomhet der det er stort omfang av offentlig myndighetsutøvelse er best ivaretatt innen kommunens ordinære organisasjon. Der hvor det er behov for å redusere risiko og avgrense ansvaret, er virksomheten best ivaretatt i et aksjeselskap. Dermed er kommunalt foretak aktuelt for virksomhet som ikke har

stort omfang av offentlig myndighetsutøvelse og hvor kommunen vil ha fullt ansvar. Denne selskapsformen er utfordrende styringsmessig i og med at det samtidig skal fristilles og være kommunens fulle ansvar. Dersom det er ønskelig med fristilling av virksomhet, er aksjeselskap å foretrekke.

2.3.3 Interkommunalt selskap (IKS)

Interkommunale selskap reguleres i Lov om interkommunale selskaper. Med interkommunalt selskap, menes et selskap hvor alle deltakerne er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper. Loven gjelder likevel ikke for selskap hvor samtlige deltakere har et begrenset ansvar for selskapsforpliktelsene.

Interkommunale selskap er rettslig og økonomisk skilt fra deltakerkommunene. Hver av deltakerne har et ubegrenset ansvar for en andel av selskapets samlede forpliktelser. Dette skiller interkommunale selskaper fra et aksjeselskap, hvor deltakeransvaret er begrenset. Deltakerkommunene får imidlertid større innflytelse over forvaltningen av det interkommunale selskapet.

Selskapets øverste myndighet er representantskapet som består av minst ett medlem fra hver kommune. Representantskapet kan omgjøre styrets vedtak.

2.3.4 Interkommunalt samarbeid

Flere kommuner kan inngå avtale om å løse oppgaver i fellesskap uten at det dannes et interkommunalt selskap. Styret har begrenset avgjørelsesmyndighet. De kan fatte avgjørelser bare i saker som angår virksomhetens drift og organisering. Slike interkommunale samarbeid reguleres i Kommunelovens § 27.

2.3.5 Samvirke (SA)

Kommuner kan også delta i samvirkeforetak. Et samvirkeforetak er ikke et selskap. Samvirkeforetak har medlemmer, men ikke eiere, og styres av de som handler med foretaket og som dermed har direkte nytte av den virksomheten som drives. Samvirkeforetak har ikke fritt omsettelige eierandeler og kan følgelig ikke kjøpes opp. På årsmøtet – samvirkets øverste organ – fattes beslutninger som hovedregel ut fra prinsippet om ett medlem, én stemme. Det er lov om samvirkeforetak (samvirkelova) av 29. juni 2007 nr. 81 som regulerer denne organisasjonsformen.

2.3.6 Stiftelser

Etter Stiftelsesloven er en stiftelse en formuesverdi som ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon er stilt til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art. En rettsdannelse som oppfyller disse vilkårene, er en stiftelse uavhengig av om den er betegnet som legat, institusjon, fond eller annet.

Stiftelser har til forskjell fra selskapene ingen eiere. Stiftelsen er et selveiende rettssubjekt. Verken oppretteren eller andre kan med grunnlag i eiendomsretten utøve styring over stiftelsens virksomhet eller gjøre krav på andel i stiftelsens

overskudd. Det er kun Stiftelsestilsynet som har myndighet til å omdanne en stiftelse.

Stiftelsesformen er spesiell ved at en stiftelse er et selveiende, selvstendig rettssubjekt og at det er lagt til Stiftelsestilsynet å omdanne stiftelser. Dette innebærer at organisering av virksomhet i en stiftelse ikke bør benyttes når kommunen har styringsinteresser av innholdsmessig karakter i virksomheten eller er innstilt på å ta et langsiktig økonomisk ansvar for virksomheten. Stiftelsesformen bør ikke velges når oppgavene har karakter av myndighetsutøving, virkemiddeldisponering eller tjenesteyting der kommunen har ansvaret for tjenesteytingens omfang og kvalitet.

2.3.7 Vertskommunesamarbeid

Fra 1. januar 2007 ble det innført en generell hjemmel i KommuneLOVEN § 28 ak som åpner for samarbeid mellom kommuner om lovpålagte oppgaver, jfr. Ot.prp. nr. 95 (2005-2006) Om lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (interkommunalt samarbeid).

Vertskommunesamarbeidet innebærer at beslutningsmyndighet blir delegert fra en eller flere kommuner til vertskommunen. Til grunn for samarbeidet skal det ligge en samarbeidsavtale.

Loven skiller mellom administrativt vertskommunesamarbeid og vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd. Der det ikke overføres myndighet av prinsipiell karakter, kan kommunene opprette et administrativt kommunesamarbeid. De ulike deltakerkommunene kan delegere ulik kompetanse til vertskommunens administrasjon innenfor et slikt administrativt vertskommunesamarbeid. Beslutningene treffes da av administrasjonen i vertskommunen.

Det kan også overføres beslutningsmyndighet i prinsipielle saker. I så fall må kommunene inngå et vertskommunesamarbeid med en felles folkevalgt nemnd som treffer avgjørelser i slike saker. Øvrige saker kan delegeres til vertskommunens administrasjon.

For begge vertskommunemodellene er det lagt vekt på å ivareta rettssikkerheten gjennom å klargjøre systemet for forvaltningsklage og lovlighetskontroll. Det er også lagt vekt på å sikre den enkelte deltakerkommunes mulighet til å påvirke og treffe avgjørelse i enkeltsaker som er delegert til vertskommunen. Den enkelte deltakerkommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelsen av den delegert myndigheten i saker som alene gjelder deltakerkommunen eller dennes innbyggere. (KommuneLOVEN §§ 28-1 b nr. 5 og 28-1 c nr. 7.)

2.3.8 Valg av selskapsform – konsekvenser for eierstyring

Bakgrunnen for å tenke igjennom og deretter velge å etablere et foretak eller et selskap, eller gå inn som medeier eller deltaker sammen med andre kan være svært ulike.

For eksempel er det i forbindelse med etablering av kommunale foretak ofte hensyn til muligheter for mer forretningsmessig drift, konkurranseforholdene for virksomheten og muligheter for økt konkurransekvalifisering som ligger til grunn.

Når det gjelder valg av selskapsformer som interkommunale selskaper (IKS) og interkommunale samarbeid (IS, KommuneLOvens § 27), er disse ofte begrunnet med mer kostnadseffektiv tjenesteproduksjon og oppgaveløsning ved å samarbeide, endringer i rammebetingelser eller lovverk, og regionalpolitiske hensyn.

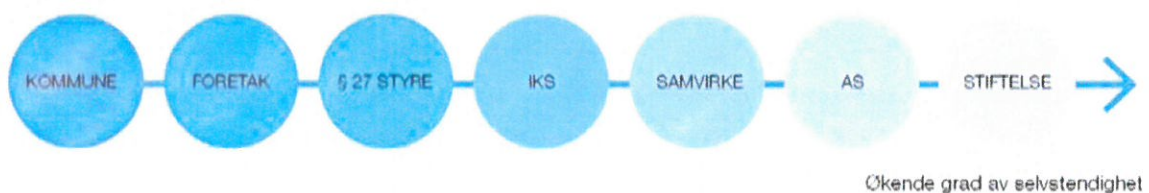
Aksjeselskap blir gjerne brukt i forhold til regional utvikling og i tilknytning til større prosjekter hvor tidshorisonten er langsiktig. Samferdsel, energi og næringsutvikling har vært de områdene der det har vært vanligst å bruke selskapsformen.

Stiftelser er ikke anbefalt for virksomheter som krever eierstyring.

I de tilfellene der selskapsdannelse er aktuelt, står kommunen fritt til selv å velge selskapsform, såfremt det ikke følger avgrensninger i lover og forskrifter for oppgaveområdet. Før det avgjøres hvilken selskapsform som er den mest formålstjenlige i forhold til de motiver kommunen har lagt til grunn for selskapsdannelsen, må det gjøres en rekke avveininger. Vurderingen må gjøres med tanke på at selskapsformen står i forhold til de oppgaver og funksjoner selskapet er tenkt å utføre, hvilke rammebetingelser selskapet trenger, hvilken økonomisk risiko som er ønskelig/akseptabel og hvor stor grad av politisk styring og kontroll som er ønskelig.

Figuren under illustrerer kommunens mulighet for styring og kontroll ved ulike organisasjonsformer, med synkende politisk styring og kontroll mot høyre.

ALTERNATIVE ORGANISASJONSMODELLER

Når vedtak om valg av selskapsform er gjort, må eierskapet utøves gjennom selskapet sitt eierorgan og i samsvar med eierdokumentene. Tabellen under viser hvilke styringsdokumenter som gjelder for de ulike selskapsformene.

Selskapsform	Eierorgan	Styret	Styringsdokument
KF	Kommunestyret	Velges av kommunestyret	Vedtekter
IKS	Representantskap	Velges av representantskapet	Selskapsavtale Eieravtale Styreinstruks
AS	Generalforsamling	Velges av generalforsamling	Vedtekter Aksjonæravtale Styreinstruks
SA	Årsmøtet	Velges av årsmøtet	Vedtekter

Eierorganer – likheter og forskjeller

Generalforsamlingen, representantskapet eller årsmøtet er selskapets operative eierorgan. Den eller de valgte representantene eller fullmektigen i eierorganet skal utøve kommunestyrets interesser i selskapet og gjennom disse utøve kommunens eierskap i selskapet.

En styring gjennom formelle vedtak i de operative eierorganene bryter med den hierarkiske styringspyramiden som gjelder innenfor kommunen som rettssubjekt, og som Kommuneloven er bygget opp rundt. Når kommunen legger deler av sin virksomhet til andre selskapsformer som er egne rettssubjekter, skal de styringssystemer som gjelder for vedkommende organisasjonsform følges. For å sikre det demokratiske eierskapet, er det viktig at kommunen etablerer systemer for at vedtak som fattes i de operative eierorganene er forankret i kommunestyret.

Det er viktig å være klar over at det er enkelte forskjeller mellom representantskap og generalforsamling. Myndigheten til disse to er noe forskjellig. I henhold til IKS-loven treffes vedtak om å avhende eller pantsette fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander eller foreta investeringer av vesentlig betydning for selskapet av representantskapet etter forslag fra styret. I et AS derimot er det styret som treffer beslutninger om salg, opptak av lån og investeringer uten at det må legges fram for generalforsamling.

Representantskapet er også gjennom IKS-loven tillagt flere oppgaver enn generalforsamlingen i et AS. Dette gjelder særlig forvaltningsoppgaver, slik som fastsetting av budsjett, økonomiplan, regnskap, samt salg og investeringer som nevnt ovenfor. Dette gir representantskapet større innflytelse over forvaltningen av selskapet enn generalforsamlingen i et aksjeselskap. Generalforsamlingen kan imidlertid gjennom vedtektene eller ved instruks pålegge at visse forvaltningssaker som anses som viktige skal forelegges generalforsamlingen før styret fatter vedtak.

Styret og styrearbeid

Forvaltningen av selskapet ligger i styret, og ikke til eierne av selskapet. Et styre skal forvalte verdiene i selskapet ut fra de rammer og signaler som eierne gir gjennom eierstrategier, Eiermeldinger, Eieravtaler, Vedtekter, Selskapsavtaler og instruksjoner og vedtak i de operative Eierorganene. Mangler styret rammer, må det etterspørre det, f.eks. ved å innkalle til Eiermøte. Styrets oppgave er å ha ensidig fokus på selskapets interesser. Kommunen kan ikke utøve Eierstyring overfor styremedlemmer.

Habilitet

God Eierstyring krever god kompetanse, klare styringssignaler og rolleavklaringer. Habilitetsreglene må etterleves for å motvirke rolleblanding og for å gi tillit til kommunens forvaltning av fellesskapets midler.

Forvaltningslovens §6, 1. ledd, bokstav e tilsier at en offentlig tjenestemann er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak «når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for et selskap som er part i saken.» Da endringen av Forvaltningslovens inhabilitetsbestemmelser i §6, 1. ledd, bokstav e ble vedtatt i 2009, var hovedmotivet å styrke tiltroen til lokaldemokratiet. Det ble da fra Kommunal- og regionaldepartementet uttalt bl.a.:

«Skal innbyggerne ha tiltro til lokaldemokratiet, må kommunene forvalte makt og offentlige midler til beste for fellesskapet. Da trenger vi gode spilleregler som gir mening for omgivelsene. Når kommunene fatter avgjørelser skal det ikke være grunnlag for å stille spørsmål om rolleblanding. Derfor har vi foreslått at ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal kunne behandle saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlemmer. Som styremedlem har du en plikt til å sette selskapets interesser først. Det innebærer at du kan få et personlig erstatningsansvar.»

2.4. Kommunen som eier – roller og rolleforståelse

Kommunen har ulike roller som politikkutformer, markedsregulator, myndighetsutøver, bestiller og eier. Det er derfor viktig at kommunen til enhver tid er tydelig på hvilken rolle den har. Når det gjelder eierrollen, er det spesielt viktig at kommunen utøver sitt eierskap gjennom formelle eierkanaler og at utøvelsen av eierskapet er politisk forankret. Folkevalgte, kommunens representanter i eierorganene, samt kommunens øvrige ansatte må være seg bevisst de ulike rollene slik at kommunen opptrer ryddig og tillitvekkende.

Kommunestyret som eier

Rollen som eier ivaretas av kommunestyret. Kommunestyret er ansvarlig for at de betydelige verdiene forvaltes av de forskjellige selskapene til beste for kommunens innbyggere. Kommunestyret skal fastsette (gjennom for eksempel en eiermelding) rammene for kommunens eierskap, herunder formålet med eierskapet.

Kommunestyret kan delegere myndighet. Delegert myndighet skal utøves innenfor vedtatte rammer, samt andre føringer fastsatt av kommunestyret. Saker av stor prinsipiell og politisk betydning skal forelegges kommunestyret.

I selskaper med generalforsamling (AS) hvor rollen som generalforsamling er delegert til andre enn kommunestyret, kan saker ikke i ettertid forelegges kommunestyret for ny behandling. I AS er generalforsamlingen den øverste myndighet og kan ikke overstyres av andre organ. Myndigheten må utøves i generalforsamlingen. Man kan politisk behandle saker på forhånd som skal opp i generalforsamlingen, men generalforsamlingen må aksepteres som selskapets øverste organ. Kommunestyrets beslutning på noe som er delegert (delegert hvem som skal være generalforsamling) kan formelt ikke være bindende for den som utøver generalforsamlingen på vegne av kommunestyret. Dersom kommunestyret ikke er fornøyd med utøvelsen av generalforsamlingsfullmakten, kan kommunestyret trekke fullmakten tilbake, men ikke omgjøre generalforsamlingens vedtak.

Kommunerevisjonens rolle

Det vises til bestemmelsene i Kommunelovens § 80 om selskapskontroll: «*I interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999 nr. 6, i interkommunale styrer etter § 27 og i aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer, har kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.*

Kommunestyret eller fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets og revisors kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskapet og herunder fastsette hvilke dokumenter m.v. som skal sendes kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor.

Kontrollutvalget og kommunens eller fylkeskommunens revisor skal varsles og har rett til å være tilstede på selskapets generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.»

Eierrepresentant i operative eierorganer

Ordfører er gjennom delegasjonsreglement/egne vedtak kommunens representant i generalforsamling, med mindre annet er bestemt av kommunestyret. Delegeringen bør begrenses til eierrepresentasjon og ikke styrerepresentasjon, da vedkommende vil være inhabil i behandling av saker som angår disse selskapene.

Uavhengig av hvem som representerer eier i eierorganet, bør eventuelle prinsipielle diskusjoner tas av kommunestyret i forkant av møter i de operative eierorganer.

Det vil være opp til kommunestyret å ta stilling til hvor mye som skal være forankret eller diskutert i kommunestyret i forkant av behandling i det operative eierorganet. Det er også den enkelte representant sitt selvstendige ansvar å innhente tilstrekkelig informasjon til å kunne utøve sin rolle som eierrepresentant for en kommune i det aktuelle selskapet. Representanten gir skriftlig tilbakemelding til kommunestyret etter møter i eierorganet.

Kommunestyret kan ikke instruere styrerepresentantene.

Rådmannens rolle

Rådmannen har ingen formell rolle knyttet til kommunens eierskap og eierstyring, men som kommunens øverste administrative leder har rådmannen ansvar for forsvarlig utredning av alle saker som skal til politisk behandling, jfr. Kommuneloven § 23 nr. 2. Dette gjelder også eierskapssaker.

Folkevalgte som styremedlemmer

Rollen som styremedlem er forskjellig fra rollen som folkevalgt. Tabellen under viser forskjellen på representasjonsrollen som medlem av kommunestyret og et selskapsstyre.

Kommunestyret	Selskapets styre
Folkevalgt	Personlig valgt
Hele kommunen	Selskapet
Partipolitikk/ideologi	Selskapets interesser
Kollektivt ansvar	Personlig ansvar
Alle innbyggere	Kunder/brukere
Fordeling	Verdiskaping
Forvaltning/monopol	Marked/konkurranse
Samfunnsøkonomi	Selskapets økonomi
Kommunens administrasjon	Selskapets leder
Offentlig verv	Privat verv

Det er viktig å merke seg at å påta seg et styreverv i et aksjeselskap eller et interkommunalt selskap, er et personlig verv. Det betyr at man ikke representerer verken partier, kommunen eller andre interessenter, men ivaretar bedriftens interesser på best mulig måte sammen med resten av styret og ut fra selskapets formål.

2.5. Eierskapsprinsipper

Eierskapsprinsipper er de overordnede premisser eller prinsipper som kommunen legger til grunn for forvaltningen av sine selskaper og eiendeler. Dette dreier seg om hva slags system, retningslinjer og rutiner kommunen skal ha for utøvelse av sitt eierskap, slik som rutiner for rapportering, premisser for valg av selskapsorganisering, styremedlemmer for utøvelse av eierskap osv.

Hensikten med å utarbeide felles prinsipper for kommunens eierskap er å bidra til utøvelse av en forutsigbar, strategisk og langsiktig eierpolitikk. Måltrettet eierpolitikk bidrar til å klargjøre styret sine rammer og dermed muligheter til å styre selskapet i eiernes retning, og styrker mulighetene for oppfølging av resultater og vurderinger av selskapets fremtidige situasjon, risiko osv.

Et aktivt eierskap forutsetter systemer og retningslinjer for hvordan eierskap skal utøves, at det defineres klare målsettinger med eierskapet og at disse evalueres og følges opp.

Med utgangspunkt i dette foreslås følgende prinsipper, regler og rutiner som i hovedsak skal ligge til grunn for Holtålen kommunes eierskapspolitikk:

2.5.1 Krav til kommunen som eier

- Det skal være åpenhet rundt Holtålen kommunes eierskap. Eierskapsmelding skal vedtas av kommunestyret og er kommunens strategiske dokument. Folkevalgte og administrasjonen skal bruke www.styrevervregisteret.no for å synliggjøre sine verv og roller.
- Før en mulig selskapsdannelse eller før kommunen går inn på eiersiden i et selskap, skal det i saksbehandlingen analyseres hva kommunen som eier ønsker å oppnå med eierskapet. Følgende forhold skal vurderes:
 - a) Rammer i lovverket (Kommuneloven, særlovgivning m.v.).
 - b) Rammer i kommunens retningslinjer (vedtekter for næringsfond, økonomireglement m.v.).
 - c) Tjenesten/oppgaveområdet sin egenhet – forpliktelser knyttet til et selskap kontra det å beholde egen beslutningsmyndighet om prioriteringen av ressursbruk.
 - d) Økonomisk risiko.
 - e) Grad av politisk styring og kontroll.
 - f) Kommunen som arbeidsgiver.

- Ved selskapsdannelse eller når kommunen går inn på eiersiden i et selskap gjelder:
 - a) Det bør utarbeides en aksjonær-/eieravtale som beskriver forholdet mellom eierne, som regulerer informasjon til eierne utenom representantskap/generalforsamling, selskapets virksomhet og valg av styre. Se også pkt. 2.5.2, siste avsnitt.
 - b) Ved kommunal deltakelse i selskapet, skal kommunestyret vurdere om aksjonær-/eieravtale eller vedtekter skal ha med bestemmelser om fullt innsyn for eiernes kontrollorgan.
 - c) Selskapsavtaler og endringer av disse skal behandles i kommunestyret.
- Kommunen skal være en forutsigbar, langsiktig og aktiv eier. Dette innebærer:
 - a) Politiske diskusjoner skal tas i kommunestyret, der hele kommunens tjenesteproduksjon settes i fokus.
 - b) Eierinteresser skal fremmes gjennom generalforsamling og representantskap.
 - c) Eier formulerer overordnede strategier og mål for selskapet. Styret er ansvarlig for måloppnåelse. Eierne skal i samspill med styret og ledelsen sikre god ledelse av selskapet.
 - d) Det bør være bevissthet på skillet mellom rollen som eier og rollen som kunde/bruker dersom kommunen har begge rollene overfor et selskap.
 - e) Gjennom krav til resultat og rapportering skal kommunen som eier gi tydelige signaler om hva som forventes av virksomheten.
 - f) Det bør utarbeides en klar og forutsigbar utbyttepolitikk.
- Kommunen som eier skal sørge for riktig kompetanse til styrene i sine innspill til oppnevning av representanter.

Ved oppnevning skal bl.a. følgende punkter vurderes:

- * Behov for kompetanse
- * Tidligere erfaring
- * Kapasitet til å gjennomføre oppgavene
- * Nettverk
- * Kjønnssammensetning
- * Habilitet, jfr. pkt. 2.3.7

Ved oppnevning av vararepresentanter bør det velges numeriske vararepresentanter for å sikre kompetanse og kontinuitet i den grad det er mulig.

2.5.2 Krav rettet mot selskapene

- Selskapets virksomhet skal tydelig framgå av vedtektenes formålsparagraf for å begrense adgangen til endringer i selskapets faktiske virksomhet og risikoprofil.
- Selskapet skal til enhver tid ha forsvarlig kapital. Egenkapitalen bør være tilpasset selskapets mål, strategi og risikoprofil. Om kapitalen ikke er forsvarlig, skal styret redegjøre for generalforsamlingen vedrørende problemstillinger og nødvendige tiltak.
- Styresammensetningen skal være slik at den ivaretar selskapets behov for kompetanse, kapasitet og mangfold.
- Selskapet skal praktisere meroffentlighet.
- Selskapet skal være bevisst sitt samfunnsansvar og ha forsvarlig drift ut fra etiske retningslinjer, miljøkrav, arbeidstakerrettigheter og innkjøpspolitikk.
- Kommunale selskaper skal knytte seg til www.styrevervregisteret.no
- Styret skal fastsette retningslinjer for selskapets rapportering av finansiell og annen informasjon basert på åpenhet. Selskapet skal årlig publisere oversikt over datoer for viktige hendelser som generalforsamling, publisering av årsrapporter, åpne presentasjoner, utbetaling av eventuelt utbytte med mer. Styret skal fastsette retningslinjer for selskapets kontakt med eier utenfor generalforsamlingen.

2.5.3 Kontroll og revisjon

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m., jfr. Kommuneleien § 77 nr. 5.

2.6. Eierstrategi

Holtålen kommune forvalter verdier gjennom ulike selskaper. Når en kommune velger å legge en del av sine verdier inn i et selskap, medfører dette også en overføring av styringsrett til virksomheten. Det er imidlertid ikke alle spørsmål knyttet til forvaltning av verdiene som er et spørsmål for eieren. Mye vil håndteres gjennom selskapsstrategier som skal ivaretas av selskapets styre. Selskapets styre og administrasjonens oppgave er å legge opp virksomhets- og forretningsstrategi innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eieren. Det er denne ytre rammen som er eierstrategien, og innenfor denne skal selskapet ha en betydelig grad av spillerom. Tabellen under viser hva som skal være hovedfokus ved strategien på de ulike nivåene.

Strategi	Hovedfokus
Eierstrategi (eier)	Skal vi eie virksomheten? Hva vil vi med den? Drives selskapene med samfunnsansvarlig forretningsdrift inkludert klima/miljø og i henhold til etiske retningslinjer og i overensstemmelse med vedtatt forretningsplan?
Virksomhetsstrategi (styret)	Hvordan skal vi organisere virksomheten vedrørende forretningsstrategi og strategi for utvikling av selskapet?
Forretningsstrategi (administrasjonen)	Hvordan optimalisere driften og utvikling av virksomheten?

Eierstrategien vil utgjøre de prioriteringer og tiltak kommunen har overfor ulike selskaper for å sikre at selskapet ivaretar de målsettinger som eierne har hatt. Det er vesentlig for en aktiv eierstyring at det utarbeides en tydelig eierstrategi for hvert enkelt selskap, som tydeliggjør eiers styringssignaler til selskapets styre. Kommunens styring bør være overordnet.

Eableringen av en eierstrategi bør starte med en kort beskrivelse av bakgrunnen for eierinteressen i det aktuelle selskapet, samt de senere års utvikling. Deretter bør strategien peke på aktuelle punkter for vurderingen av det fremtidige eierskap.

Andre kriterier ved vurderingen av eierskapet er:

- * Kapitalbindingssynspunkt – stor kapitalbinding anses ikke å være ønskelig for kommunen
- * Oppfølgings- og investeringsbehov – stort behov for aktiv oppfølging med fokus på bl.a. ressursbruk samt behov for kapitalinnskudd, kan ofte ikke anses som ønskelig for kommunen.
- * Virksomhetens utvikling og risiko – stort omstillingsbehov og høy risikoprofil gjør eierskap mindre attraktivt.

- * Samfunnsmessig betydning – stor samfunnsmessig nytte innenfor f.eks. bolig, sysselsetting og lokal næringsutvikling, taler for fortsatt eierskap.
- * Lønnsomhet i dag og i fremtiden – god lønnsomhet i dag og i fremtiden gjør fortsatt eierskap attraktivt.
- * Etisk regnskap for samfunnsansvarlig forretningsdrift inkludert klima/miljø.

3. Oversikt over kommunens aksjer og eierposisjon

Omtalen av selskapene/samarbeidene bør følge denne malen i forbindelse med administrasjonens rapportering til kommunestyret ved framlegging av eierskapsmelding:

Selskap: Navn på selskapet, foretaket, stiftelsen eller samarbeidet

Organisasjonsform: AS, IKS, KF, SA, stiftelse, vertskommunesamarbeid eller § 27-samarbeid

Omsetning/drift: Omsetning eller driftsbudsjett i kroner

Eierandel: Eierandel eller andel av stiftelseskapital

Andre eiere: Eierandel øvrige eiere, evt. andel av stiftelseskapitalen

Formål: Formålsparagraf

Organisasjon: Hensikten med eierskapet, organisering, ansatte

Virksomhet: Virksomhet/aktivitet i dag, finansiering (tilskudd)

Styrerepresentasjon: Representasjon i styret

Sentrale spørsmål ved vurdering av selskapene:

- Hva er hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?
- Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?
- Drives selskapet godt i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?
- Bør selskapets organisasjon endres?
- Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området ivaretas på en annen måte?
- Bør eierandelen økes, reduseres eller avhendes, og hvorfor?

3.1. Avgrensning

Gjennomgangen skal gi en oversikt over selskap Holtålen kommune har eierinteresser i, både aksjeselskap, kommunale foretak, og interkommunale selskap.

3.2. Selskapsoversikt pr. 01.01. 2017

1. Aksjeselskap	Eierandel	Balanseført egenkap. (i 1000 kr)	Aksjekapital (i 1000 kr.)	Org. nummer
Norservice Eiendom AS	0,8 %	66 058	125	917 393 222
TrønderEnergi AS	1,33 %	3 705 000	113 818	980 417 824
Fias AS	8%			974 429 500
Gaula natursenter AS	20 %			983 503 691
Ålen utleiebygg AS	50,1 %			937 704 054
Naboer AB				
Rørosregionens næringshage	4,74 %			989 618 660
Hessjøgruva AS	100			996 601 536
Ålen aktivum AS	100			915 796 028
Ålen invest AS	12,5 %			998 405 718

2. Interkommunale selskap (IKS)	Eierandel	Balanseført egenkap. (i 1000 kr.)	Org. nummer
Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS			971 375 965
Kontrollutvalgssekretariat revisjon Fjell IKS			988 799 475
Revisjon Fjell IKS			977 036 283
Midt-Norge 110-sentral IKS	4,29 %	Stiftet 2016	916 484 496

3. Kommunale foretak	Kommentar
Ingen	

4. Samvirkeforetak mm	Eierandel	Balanseført egenkap. (i 1000 kr.)	Org. nummer
KLP (Gjensidig forsikringsselskap)			938 708 606
Coop Oppdal SA			939 24 616
Ålen vassverk SA			970 091 165
Biblioteksentralen SA			910 568 183
Hessdalen vassverk SA			870 231 032
Nøra Borettslag			976 118 839

4. Vertskommunesamarbeid KL § 28 b	Deltakerkommuner	Vertskommune
Felles lønnskonto	Røros, Os og Holtålen	Os
Felles regnskapskonto	Røros, Os og Holtålen	Holtålen
Felles kemnerkonto	Røros, Os og Holtålen. Tolga som fast kjøper	Røros
Felles regnskapskontroll	Røros, Os, Holtålen, Tolga, Tynset, Alvdal, Rendalen, Folldal	Røros
PPT-tjeneste	Røros og Holtålen	Røros
Felles barnevern	Røros, Os og Holtålen	Røros
Felles legevakt	Røros, Os og Holtålen	Røros
IMA Røros sykehus	Røros, Os og Holtålen	Røros
Brannvesen	Røros, Os, Holtålen og Tydal	Røros
Felles landbrukskonto	Røros, Os og Holtålen	Os
Felles NAV-konto	Røros, Os og Holtålen	Røros

3.2.2 Norservice Eiendom AS

INFORMASJON OM SELSKAPET					
Selskapsform:		Aksjeselskap			
Organisasjonsnummer:		917 393 222			
Stiftelsesdato:		17.03.1961			
Kontaktperson:		Arne Oluf Øvereng			
Nettadresse:		www.norservice.no			
EIERE OG EIENDELER					
Eiere:			Eiere:		Andel:
Trondheim lag av LHL		30,0 %	Norsk Folkehjelp		4,0 %
Norservice Eiendom AS		10,0 %	Nasjonalforeningen for folkehelse		4,0 %
Midtre Gauldal kommune		10,0 %	Cerebral Pareseforeningen		3,2 %
Trondheim Revmatikerforening		8,0 %	Norges Blindeforbund		3,2 %
NHF Sør-Trøndelag		6,0 %	Malvik kommune		1,6 %
Trondheim Hørselsforening		5,6 %	Selbu kommune		0,8 %
Sparebank1 Midt-Norge		5,2 %	Holtålen kommune		0,8 %
Øvrige		7,6 %			
Sum aksjekapital: kr. 125.000,-					
SELSKAPETS STYRINGSDOKUMENT					
X	Aksjonæravtale	X	Vedtekter		Etiske retningslinjer
	Selskapsavtale		Styreinstruks		Varslingsregler/rutiner
	Samarbeidsavtale		Strategi/planer		Klima-/miljøplaner
VISJON					
Vi skal utvikle mennesker og løsninger markeder vil ha.					
VEDTAKSFESTET MÅL					
Bidra til å skape grunnlag for sysselsetting av yrkeshemmede i henhold til gjeldende regelverk. Som ledd i dette skal selskapet eie, forvalte og leie ut faste eiendommer til selskap innen samme konsern, samt eie aksjer i disse selskapene. Selskapets virksomhet skal ledes etter forretningsmessige prinsipper. (Eiendomsselskap for Norservice som driver attføring og næringsdrift og leverer hjelpemidler til funksjonshemmede.)					
ROLLE OG STYREINFORMASJON					
Styret består av fire medlemmer med personlige varamedlemmer valgt for to år av gangen, i tillegg til 2 representanter valgt av og blant de ansatte. Generalforsamlingen er selskapets øverste organ.					
NØKKELTALL					
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017		
Driftsinntekter	24 316	11 685	64 358		
Driftsresultat	12 388	-5 760	-18 393		
Resultat før skatt	3 572	-22 426	-31 340		
Sum eiendeler	120 993	114 341	37 869		
Egenkapital (%)	54,9	38,4	5,2		

RAPPORTERING TIL KOMMUNEN
Årsrapport og regnskap. Dokumenter generalforsamling.
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET
Kommunens engasjement har vært samfunnsøkonomisk motivert ved at selskapet har en samfunnsmessig betydning som attføringsbedrift og tjenesteleverandør. Motivet for eierskap i dag er noe uklart. Kommunen har en lav eierandel. NAV har ny praksis med anbud ved kjøp av tjenester.
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI
Selskapet har de siste fem årene hatt negativt årsresultat. Lønnsomheten er lav, likviditeten er svak, noe som har medført at soliditeten er sterkt svekket. Det er en moderat konkursrisiko, og kommunens eierandel er lav. Selskapet har iverksatt tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen med bl.a. salg av eiendom og nedbemanning for å nå balanse i regnskapet i 2016. Det er videre foretatt en omorganisering hvor selskapet forbereder seg på et fremtidig anbudsregime innenfor attføringsbransjen. I januar 2017 ble fusjonsplan for sammenslåing av Norservice Eiendom AS og Norservice AS vedtatt. Holtålen kommune har to aksjer á kr. 500 i selskapet. NAV kjøper tjenester via anbud, og eierskapet er ikke noen forutsetning for å benytte attføringsplasser fra Norservice. Kommunen bruker heller ikke Norservice tjenester. Ak Anbefaling: Eierforhold opprettholdes ikke.

3.2.3 Trønderenergi AS

INFORMASJON OM SELSKAPET					
Selskapsform:		Aksjeselskap			
Organisasjonsnummer:		980 417 824			
Stiftelsesdato:		06.07.1998			
Kontaktperson:		Ståle Gjersvold			
Nettadresse:		https://tronderenergi.no			
EIERE OG EIENDELER					
Eiere:		Andel:	Eiere:		Andel:
Melhus kommune		13,28 %	Midtre Gauldal kommune		3,15 %
Orkdal kommune		10,77 %	Malvik kommune		2,95 %
Trondheim kommune		8,99 %	Oppdal kommune		2,92 %
Indre Fosen kommune		7,97 %	Ørland kommune		2,51 %
Bjugn kommune		5,15 %	Frøya kommune		2,47 %
Hemne kommune		4,47 %	Hitra kommune		2,3 %
Meldal kommune		4,47 %	Skaun kommune		2,18 %
Åfjord kommune		3,84 %	Trønderenergi AS		1,69 %
Nordmøre Energiverk AS		3,58 %	Selbu kommune		1,42 %
Kommunal landspensjonskasse (KLP)		10,14 %	Holtålen kommune		1,33 %
Snillfjord kommune		1,18 %	Agdenes kommune		1,06 %
Roan kommune		0,94 %	Øvrige		1,21 %
SELSKAPETS STYRINGSDOKUMENT					
X	Aksjonæravtale	X	Vedtekter		Etiske retningslinjer
	Selskapsavtale		Styreinstruks		Varslingsregler/rutiner
	Samarbeidsavtale		Strategi/planer	X	Klima-/miljøplaner
VISJON					
Vi har energi til å skape verdi.					
VEDTAKSFESTET MÅL					
Å produsere, overføre, fordele og omsette energi, å bygge og drive anlegg for slik virksomhet, å delta i annen delvirksomhet i forbindelse med denne virksomheten, herunder annen forretningsmessig utnytting av anlegg og teknologi, å eie og delta i andre selskaper innen rammen av virksomheten.					
ROLLE OG STYREINFORMASJON					
Styret skal bestå av inntil 8 medlemmer og 5 varamedlemmer. I tillegg kommer medlemmer som velges av de ansatte etter aksjelovens bestemmelser. Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet.					
NØKKELTALL					
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017		
Driftsinntekter	41 449	71 272	70 129		
Driftsresultat	-97 872	-28 198	-32 066		

Resultat før skatt	80 056	12 284	65 219
Sum eiendeler	5 846 496	6 087 541	6 655 311
Egenkapital (%)	35,3 %	33,3 %	29,2 %

RAPPORTERING TIL KOMMUNEN

Årsrapport og regnskap. Dokumenter generalforsamling.

BAKGRUNN FOR EIERSKAPET

Kommunens bakgrunn for eierskapet var opprinnelig samfunnsutvikling. Etter hvert også med tanke på gunstig utbyttepolitikk. Fra 2015 ble ny utbyttepolitikk vedtatt: *«Utbytte på aksjekapitalen skal i normalsituasjoner tilsvare halvparten av det årlige driftsrelaterte overskuddet som tilhører majoritetsandelen i selskapet.»*

KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI

I 2015 ble det gjennomført en kapitalforhøyelse hvor KLP gikk inn med 600 millioner kroner. Selskapet har svak lønnsomhet, men meget god likviditet og soliditet. Kommunestyret har vedtatt å legge kommunens aksjer helt eller delvis ut for salg. Bakgrunnen for dette var et ønske om å frigjøre kapital som kan benyttes til investeringer, alternativt nedbetaling av gjeld. Foreløpig har det ikke vært aktuelle kjøpere av aksjene. Selskapet vil de neste årene gjennomføre betydelige investeringer, bl.a. i Fosen Vind og i regionalnettet. Det forventes at dette vil bringe egenkapitalen fra 57 % til i underkant av 50 %. Trønderenergi er kommunens desidert mest verdifulle eierskap. Markedsverdien for denne type selskap er vanskelig å vurdere, da aksjene har begrenset omsettelighet. Et forsiktig anslag tilsier imidlertid en verdi på min 75 mill. Kommunen har betydelig avkastning på aksjene. I 2018 betalte selskapet et utbytte til oss på ca 1,9 mill. I tillegg fikk kommunen renteinntekter på ansvarlig lån i selskapet på 780.000. Dette lånet er ikke knyttet til eierskapet i selskapet. Selv om kommunens økonomi for tiden ikke er kritisk svak, vil en frigjøring av midler til enten nedbetaling av lån eller dekning av nye investeringer bidra positivt til kommunens økonomi. Tidligere standpunkt om nedsalg bør derfor opprettholdes.

Anbefaling: Eierskapet avvikles helt eller delvis.

3.2.4 Fias

INFORMASJON OM SELSKAPET					
Selskapsform: Interkommunalt selskap					
Organisasjonsnummer: 974 429 500					
Stiftelsesdato: 01.01.1987					
Kontaktperson: Jan Otto Saur					
Nettadresse: fias.no					
EIERE OG EIENDELER					
Eiere:		Andel:	Eiere:		Andel:
Tynset kommune		19 %	Rørros kommune		19 %
Stor-Elvdal kommune		11 %	Holtålen kommune		8 %
Alvdal kommune		8 %	Rendalen kommune		8 %
Os kommune		7 %	Tolga kommune		7 %
Folldal kommune		7 %	Engerdal kommune		6 %
SELSKAPETS STYRINGSDOKUMENT					
x	Aksjonæravtale	x	Vedtekter		Etiske retningslinjer
	Selskapsavtale		Styreinstruks		Varslingsregler/rutiner
	Samarbeidsavtale		Strategi/planer		Klima-/miljøplaner
VISJON					
«Itjå e søppel!»					
VEDTAKSFESTET MÅL					
Ivareta deltakerkommunenenes lovpålagte oppgaver innenfor avfallssektoren. Selskapet kan også utføre andre oppgaver innenfor fagområdet renovasjon eller beslektede områder. Dette må ikke medføre kostnader som fører til økt renovasjonsgebyr. Selskapet kan drive behandling av kloakkslam for de av deltakerkommunene som ønsker slik tjeneste.					
ROLLE OG STYREINFORMASJON					
Styret består av 6 medlemmer med personlige varamedlemmer. Av disse er en valgt av og blant de ansatte. Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet.					
NØKKELTALL					
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017		
Driftsinntekter	61 753	66 775	69 990		
Driftsresultat	6 136	5 333	3 599		
Resultat før skatt	4 276	3 696	2 038		
Sum eiendeler	70 606	71 178	70 897		
Egenkapital (%)	23,2	27,4	29,1		
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN					
Årsrapport og regnskap. Dokumenter representantskap.					
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET					
Samfunnsøkonomisk motiv samt ønske om en kostnadseffektiv tjenesteproduksjon og oppgaveløsning.					

KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI

Selskapet ser ut til å ha en solid økonomi og risikoen vurderes som middels. Eierskapet er ikke finansielt motivert. Det er registrert lite misnøye med selskapet. Likviditeten er meget god, og soliditeten god. **Anbefaling: Eierforhold opprettholdes.**

3.2.5 Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS**INFORMASJON OM SELSKAPET**

Selskapsform: Interkommunalt selskap Organisasjonsnummer:
971 375 965
Stiftelsesdato: 24.02.1995
Kontaktperson: Jens Kåre Rønning
Nettadresse: www.ika-trondelag.no

EIERE OG EIENDELER i %

Eiere:	Eiere:	Eiere:
Agdenes kommune	Meldal kommune	Snillfjord kommune
Bjugn kommune	Melhus kommune	Snåsa kommune
Frosta kommune	Meråker kommune	Steinkjer kommune
Frøya kommune	Midtre Gauldal kommune	Stjørdal kommune
Grong kommune	Namsskogan kommune	
Hemne kommune	Trøndelag F.komm.	Tydal kommune
Hitra kommune	Os kommune	Verdal kommune
Malvik kommune	Osen kommune	Verran kommune
Høylandet kommune	Rennebu kommune	Ørland kommune
Inderøy kommune		Åfjord kommune
Klæbu kommune	Roan kommune	Oppdal kommune
Indre Fosen kommune	Røros kommune	Orkdal kommune
Levanger kommune	Røyrvik kommune	
Lierne kommune	Selbu kommune	
Holtålen kommune	Skaun kommune	

SELSKAPETS STYRINGSDOKUMENT

	Aksjonæravtale		Vedtekter		Etiske retningslinjer
X	Selskapsavtale		Styreinstruks		Varslingsregler/rutiner
	Samarbeidsavtale	X	Strategi/planer		Klima-/miljøplaner

VISJON

«Sikker bevaring – riktig formidling»

VEDTAKSFESTET MÅL			
Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for eiernes papirbaserte og elektroniske arkiver og sørge for at materialet blir gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål. Selskapet skal kunne fungere som fylkesarkiv for deltakende fylkeskommuner. Selskapet er koordinator for privatarkiver i Trøndelag fylke og skal også kunne motta, oppbevare og tilgjengeliggjøre privatarkiver fra eierkommunene. Selskapet kan etter nærmere vedtak av styret prise visse tjenester og således ha egne inntekter. Tjenestene som kan prises skal i hovedsak være slike som ikke vil bli gitt til alle eierne, eller som eierne vil ha ulik etterspørsel etter, eller tjenester som faller utenfor arkivets hovedformål. Til gjennomføring av spesielle prosjekt utenom arkivets ordinære arbeidsoppgaver, blir det søkt finansiering mellom eierne eller andre som spesielt ønsker prosjektet gjennomført. Selskapet har anledning til å ta på seg konsulentoppdrag for andre, når oppdragsgiver betaler for tjenesten og det ikke går ut over arkivets hovedoppgaver.			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
Styret skal ha 5 medlemmer som velges av representantskapet for 4 år. Halvparten av styret velges annethvert år. Representantskapet er selskapets høyeste organ hvor hver deltaker har 1 representant.			
NØKKELTALL			
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Årsrapport og regnskap. Dokumenter representantskap.			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Effektiv tjenesteproduksjon. Å sikre en profesjonell håndtering av kommunens arkivverdige materiale slik at både kommunens behov for dokumentasjon av sin virksomhet, gjenfinning av rettsdokumentasjon og samfunnets behov for tilgang til historisk materiale ivaretas.			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			
Eierskapet innebærer ingen stor økonomisk investering. Selskapet leverer gode tjenester på sitt område, og ser ut til å ha en god og stabil drift. De har en viktig funksjon for forsvarlig ivaretagelse av lovpålagt oppbevaring av arkivmateriale. Eiersammensetningen er endret fra 01.01.2018 da Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommuner går over til en felles juridisk enhet. Anbefaling: Eierforhold opprettholdes.			

3.2.6 Kontrollutvalg Fjell IKS

INFORMASJON OM SELSKAPET					
Selskapsform: Interkommunalt selskap					
Organisasjonsnummer: 988 019 917					
Stiftelsesdato: 27.10.2004					
Kontaktperson: Torill Bakken					
Nettadresse:					
EIERE OG EIENDELER					
Eiere:		Andel:		Eiere:	
				Andel:	
Alvdal kommune				Folldal kommune	
Holtålen kommune				Oppdal kommune	
Os kommune				Rennebu kommune	
Røros kommune				Tolga kommune	
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT					
	Aksjonæravtale		Vedtekter		Etiske retningslinjer
X	Selskapsavtale		Styreinstruks		Varslingsregler/rutiner
	Samarbeidsavtale	X	Strategi/planer		Klima-/miljøplaner
VISJON					
Å utføre sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget i de deltagende kommuner i henhold til gjeldende lovverk og forskrifter. kan gå inn i selskap når dette fremmer selskapets formål og kompetanse, jf. selskapsavtalen § 8.					
VEDTAKSFESTET MÅL					
Utføre sekretariatsfunksjon for kontrollutvalgene i deltakerkommunene i henhold til gjeldende lovverk og forskrifter.					
ROLLE OG STYREINFORMASJON					
Styret består av 5 medlemmer med varamedlemmer, hvorav et medlem velges blant de ansatte. Representantskapet velger styrets leder og nestleder. Hver kommune velger sin representant med personlig varamedlem til representantskapet som er selskapets øverste myndighet. Valgperioden følger kommunestyreperioden.					
NØKKELTALL					
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN					
Budsjett og strategiplaner, årsregnskap og protokoller fra representantskap.					
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET					
Effektivisering av tjenesteproduksjon og behov for nødvendig avstand til enheter som skal revideres.					
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI					

Eierandel beregnes etter folketall og antall deltakere i selskapet. Sekretariatet leverer gode tjenester og har god kompetanse. Lønnsomhet vurderes som tilfredsstillende, likviditet og soliditet som meget god.

Anbefaling: Eierforhold opprettholdes.

3.2.7 Revisjon Fjell IKS

INFORMASJON OM SELSKAPET					
Selskapsform: Interkommunalt selskap			Kontaktperson: Svein M. Evavold		
Organisasjonsnummer: 987 727 675			Nettadresse:		
Stiftelsesdato: 27.10.2004					
EIERE OG EIENDELER					
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:		
Alvdal kommune		Folldal kommune			
Holtålen kommune		Oppdal kommune			
Os kommune		Rennebu kommune			
Røros kommune		Tolga kommune			
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT					
	Aksjonæravtale		Vedtekter	X	Etiske retningslinjer
X	Selskapsavtale		Styreinstruks	X	Varslingsregler/rutiner
	Samarbeidsavtale	X	Strategi/planer		Klima-/miljøplaner
VISJON					
«Bidrar til forbedring.» Lovregulert i Kommuneloven kap. 12. Sikre at kommunene når sine mål, at regelverket etterleves og at etiske hensyn ivaretas.					
VEDTAKSFESTET MÅL					
Selskapet har som formål og oppgave å utøve revisjon i og ha tilsyn med de deltagende kommuner i henhold til gjeldende lovverk. Kan utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne etter særskilt hjemmel, eller innenfor rammen av det til enhver tid gjeldende regelverk.					
ROLLE OG STYREINFORMASJON					
Styret består av 5 personer, 4 valgt av representantskapet og en fra de ansatte. Hver kommune velger sin representant med personlig varamedlem til representantskapet som er selskapets øverste myndighet. Valget gjelder kommunevalgperioden.					
NØKKELTALL					
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN					
Budsjett og strategiplaner. Regnskap. Protokoller fra representantskap.					
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET					
Samfunnsøkonomisk motivert, effektiv tjenesteproduksjon, god kompetanse på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Eierandeler beregnes på grunnlag av folketall og ant. deltakere i selskapet.					

KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI

Eierskapet er ikke finansielt motivert. Selskapets økonomiske og finansielle stilling beskrives som god, med en solid økonomi. Selskapet leverer gode tjenester. **Anbefaling: Eierforhold opprettholdes.**

3.2.8 Egenkapitalinnskudd KLP

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform: Gjensidig forsikringsselskap			
Organisasjonsnummer: 938 708 606			
Stiftelsesdato: 01.01.1949			
Kontaktperson: Sverre Thornes			
Nettadresse: KLP.no			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
	Aksjonæravtale		Vedtekter
	Selskapsavtale		Styreinstruks
	Samarbeidsavtale		Strategi/planer
			Etiske retningslinjer
			Varslingsregler/rutiner
			Klima-/miljøplaner
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	55 180	62 503	64 375
Driftsresultat	4 053	1 181	1 097
Resultat før skatt	4 858	2 126	1 985
Sum eiendeler	457 453	496 664	534 787
Egenkapital (%)			
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen direkte			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
KLP er kommunens pensjonsforsikringsselskap og er et gjensidig selskap, dvs. eid av forsikringstakerne. Selskapets opprinnelse er historisk.			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			
Kommunen kan fritt velge forsikringsløsning, og eierskapet er derfor knyttet til dette. I sin tid ble det vurdert å omdanne selskapet til et aksjeselskap. Dette ble ikke realisert. Selskapet leverer gode og rimelig pensjonsordninger innen det regelverk som gjelder for offentlig tjenestepensjon. Ut over de kommunene som har egen pensjonsselskap (f.eks Trondheim) er konkurransen fra det «private» begrenset. En ser derfor det som uaktuelt å vurdere skifte av pensjonsleverandør			
Anbefaling: Eierskapet opprettholdes.			

3.2.9 Gaula Natursenter

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform: Akjeselskap			
Organisasjonsnummer: 983 503 691			
Stiftelsesdato: 03.04.2001			
Kontaktperson: Torstein Rognes			
Nettadresse: gaula.no			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Melhus kommune	40	Midtre Gauldal kommune	40
Holtålen kommune	20		
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
Aksjonæravtale	x	Vedtekter	Etiske retningslinjer
Selskapsavtale		Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner
Samarbeidsavtale		Strategi/planer	Klima-/miljøplaner
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	2 881	2 822	2 798
Driftsresultat	144	74	146
Resultat før skatt	141	71	145
Sum eiendeler	1525	1322	1316
Egenkapital (%)	52,3	64,3	72,9
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Bakgrunnen for selskapet er et interkommunalt ønske for «Gaulakommunene» å samarbeide om forvaltningen av laksen i Gaula og markedsføre denne i reiselivssammenheng. Gaula natursenter har også fungert som turistinformasjon.			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			
Selv om det antakelig ikke er uttalt noen steder, har kommunens interesser for Gaula natursenter vært sterkt knyttet til utvikling av laksefiske i øvre gaula, herunder både strekningen mellom Eggafossen og Eafossen, og også mulighetene for utvidelse av lakseførende strekning overfor Eafossen. En er av den oppfatning at Gaula natursenter ikke har hatt samme fokus på dette. Over tid har dette slitt på samarbeidsforholdet. Kommunen har i tillegg til eierskapet også gitt et årlig kommunalt tilskudd til Natursentret. For 2019 er dette strøket av budsjettet. I formannskapsmøte 3. april ble det bestemt at vi skal inngå en samarbeidsavtale med natursentret der vi skal ha økt fokus på de områdene			

Holtålen er opptatt av. Under forutsetning av at en får til en slik avtale, bør eierskapet opprettholdes.

Anbefaling: Eierskapet opprettholdes.

3.2.10 Coop Oppdal

INFORMASJON OM SELSKAPET

Selskapsform: Samvirkeforetak
Organisasjonsnummer: 939 234 616
Stiftelsesdato: 01.02.1920
Kontaktperson: Morten Erik Stulen
Nettadresse: coop-oppdal.no

EIERE OG EIENDELER

Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Ikke relevant (SA)			

SELSKAPETS STYRINGSDOKUMENT

Aksjonæravtale	x	Vedtekter	Etiske retningslinjer
Selskapsavtale		Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner
Samarbeidsavtale		Strategi/planer	Klima-/miljøplaner

VISJON

VEDTAKSFESTET MÅL

ROLLE OG STYREINFORMASJON

NØKKELTALL

Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	722 711	742 445	756 762
Driftsresultat	15 328	17 641	16 250
Resultat før skatt	13 848	17 035	15 788
Sum eiendeler	351 955	356 540	367 444
Egenkapital (%)	44,7	47,5	49,1

RAPPORTERING TIL KOMMUNEN

Ingen

BAKGRUNN FOR EIERSKAPET

Historisk medlemskap i lokalt samvirkelag

KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI

Eierskapet et historisk. Har ingen funksjon i dag. Kommunen er pliktig til å foreta sine innkjøp iht. gjeldende regelverk. Eierskap i en bestemt leverandør kan være uheldig. Eierskapet/medlemskapet bør avvikles.

Anbefaling: Eierskapet avvikles.

--

3.2.11 Ålen vassverk BA

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform: Samvirkeforetak			
Organisasjonsnummer: 970 091 165			
Stiftelsesdato: 20.02.1965			
Kontaktperson: Jan Arve Engesvold			
Nettadresse:			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Ikke relevant (SA)			
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
	Aksjonæravtale	x	Vedtekter
	Selskapsavtale		Styreinstruks
	Samarbeidsavtale		Strategi/planer
			Etiske retningslinjer
			Varslingsregler/rutiner
			Klima-/miljøplaner
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2014	2015	2016
Driftsinntekter	Ikke tilgjengelig		
Driftsresultat			
Resultat før skatt			
Sum eiendeler			
Egenkapital (%)			
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Kommunens eierskap oppsto i forbindelse med utbyggingen av vassverket i Ålen, der kommunen både var stor abonnent og ansvarlig samfunnsbygger.			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			

Vannforsyning er et offentlig ansvar. Imidlertid er Ålen vassverk et selvstendig selskap og kommunen har intet med driften å gjøre. Det er også naturlig. Kommunen er abonnent hos vassverket, og dermed pliktig medlem. Eierskapet kan derfor ikke avvikes

Anbefaling: Eierskapet opprettholdes.

3.2.12 Biblioteksentralen AL

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform: Samvirkeforetak			
Organisasjonsnummer: 910 568 183			
Stiftelsesdato: 04.02.1952			
Kontaktperson: Hans Anders Vigen			
Nettadresse: bbsent.no			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Ikke relevant (SA)			
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
Aksjonæravtale	x	Vedtekter	Etiske retningslinjer
Selskapsavtale		Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner
Samarbeidsavtale		Strategi/planer	Klima-/miljøplaner
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	225 676	136 941	131 980
Driftsresultat	94 105	-1 149	-3 689
Resultat før skatt	101 332	-19 810	58 822
Sum eiendeler	294 386	274 525	473 551
Egenkapital (%)	87,4	86,5	62,9
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Biblioteksentralen er et samvirkeforetak som samordner innkjøp til landets bibliotek			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			

Selskapet er et SA. Funksjonen er knyttet til samordning av innkjøp til bibliotek. Det er naturlig at medlemskapet opprettholdes.

Anbefaling: Medlemskapet opprettholdes

3.2.13 Hessdalen vassverk BA

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform: Samvirkeforetak			
Organisasjonsnummer: 870 231 032			
Stiftelsesdato: 18.02.1976			
Kontaktperson: Jon Vårhus			
Nettadresse:			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Ikke relevant, SA			
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
	Aksjonæravtale	x	Vedtekter
	Selskapsavtale		Styreinstruks
	Samarbeidsavtale		Strategi/planer
			Etiske retningslinjer
			Varslingsregler/rutiner
			Klima-/miljøplaner
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2014	2015	2016
Driftsinntekter			
Driftsresultat			
Resultat før skatt			
Sum eiendeler			
Egenkapital (%)			
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Kommunens deltakelse er basert i hovedsak på kommunen som bidragsyter til infrastrukturutbygging, men også i sin tid som abonnent/eiendomsbesitter i Hessdalen			

KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI

Kommunen har i dag ingen eiendom i Hessdalen, og det er av den grunn ikke behov for at kommunen er medlem. Vannforsyning er imidlertid en viktig samfunnsfunksjon, og kommunen bør derfor opprettholde sitt medlemskap.

Anbefaling: Medlemskapet opprettholdes

3.2.14 Ålen utleiebygg AS

INFORMASJON OM SELSKAPET

Selskapsform: Aksjeselskap
 Organisasjonsnummer: 937 704 054
 Stiftelsesdato: 20.11.1985
 Kontaktperson: Stein Harry Angen
 Nettdressse: -

EIERE OG EIENDELER

Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Holtålen kommune	50,1	Sp.b 1 SMN	48,8
Andre	1,1		

SELSKAPETS STYRINGSDOKUMENT

Aksjonæravtale	Vedtekter	Etiske retningslinjer
Selskapsavtale	Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner
Samarbeidsavtale	Strategi/planer	Klima-/miljøplaner

VISJON**VEDTAKSFESTET MÅL****ROLLE OG STYREINFORMASJON****NØKKELTALL**

Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	12	12	12
Driftsresultat	-1	5	-11
Resultat før skatt	-1	5	-11
Sum eiendeler	1911	1914	11904
Egenkapital (%)	99,8	99,9	99,8

RAPPORTERING TIL KOMMUNEN

Ingen

BAKGRUNN FOR EIERSKAPET

Selskapet eier 50,1 % av Ålen senter AS. Historisk deltok kommunen i en selskapskonstruksjon for å få etablert Ålen senter. Ålen senter har vært gjennom flere omorganiseringer frem til dagens struktur.

KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI

Kommunestyret har samtykket i at Ålen senter AS selges. Bygget/selskapet er lagt ut for salg. Når Ålen senter er solgt, er det naturlig å avvikle Ålen utleiebygg AS

Anbefaling: Eierskapet avvikles.

3.2.15**Naboer AB****INFORMASJON OM SELSKAPET**

Selskapsform: Aksjeselskap (svensk) I
 Organisasjonsnummer: -
 Stiftelsesdato: 2012
 Kontaktperson: Lennart Adsten
 Nettsadresse: naboer.se

EIERE OG EIENDELER

Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Trondheim kommune		Holtålen kommune	
Inderøy kommune		Krokoms kommun	
Meråker kommune		Levanger kommune	
Trøndelag fylkeskommune		Stjørdal kommune	
Tydal kommune		Verdal kommune	
Åre kommun		Østersunds kommun	
Region Jamtland Harjedalen			

SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT

Aksjonæravtale	Vedtekter	Etiske retningslinjer
Selskapsavtale	Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner
Samarbeidsavtale	Strategi/planer	Klima-/miljøplaner

VISJON**VEDTAKSFESTET MÅL****ROLLE OG STYREINFORMASJON****NØKKELTALL**

Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	1610	1993	1520
Driftsresultat			
Resultat før skatt	-167	7	9
Sum eiendeler	2512	3070	2789
Egenkapital (%)	93	76	84

RAPPORTERING TIL KOMMUNEN

Kvartalsvis fra selskapet.
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET
Selskapet ble etablert for å utvikle samarbeidet omkring Armfeldt og karolinerne, sammen med de øvrige aksjonærene
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI
300-årsjubileet for Armfeldt er i 2019. Etter dette satser selskapet på å utvikle seg i en annen retning, i hovedsak knyttet til grensefjellene. For Holtålen kommune, som ikke er en grensekommune, er det ikke naturlig å delta i en slik endring. Kommunen gir også et årlig bidrag til selskapet på SEK 35.000. Dette er det også naturlig å avvike fra 2020
Anbefaling: Eierskapet avvikles.

3.2.16 Nøra Borettslag

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform: Borettslag			
Organisasjonsnummer: 976 118 839			
Stiftelsesdato:			
Kontaktperson:			
Nettadresse:			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
11 andelseiere, de til enhver tid som er beboere			
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
Aksjonæravtale	Vedtekter	Etiske retningslinjer	
Selskapsavtale	Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner	
Samarbeidsavtale	Strategi/planer	Klima-/miljøplaner	
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	1083	1096	1119
Driftsresultat	632	287	531
Resultat før skatt	513	171	466
Sum eiendeler	11356	11235	11304
Egenkapital (%)	36,4	38,3	42,2
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Nøra borettslag ble etablert av LHL, og kommunen gikk inn som relativt stor eier ved etableringen. Dette var motivert med behov for pleie- og omsorgstjenester (omsorgsboliger)			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			
Med den beliggenhet og standard som leilighetene i Nøra har, fyller de i dag i begrenset grad pleie- og omsorgstjenesten behov. Leilighetene fyller et boligbehov for friske eldre/andre, men fyller ingen behov som kommunen må dekke. Disse behovene dekkes i dag med nybygde omsorgsboliger og evt. ytterligere bygging på en annen tomt (mer sentralt). Leilighetene og derigjennom eierskapet i borettslaget bør avvikles over tid (når leiligheter blir ledige)			
Anbefaling: Eierskapet avvikles gradvis			

3.2.17 Rørosregionenes næringshage AS

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform: Aksjeselskap Organisasjonsnummer: 989 618 660 Stiftelsesdato: 20.01.2006 Kontaktperson: Hans Petter Kvikne Nettsadresse: roroshagen.no			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
SIVA	12,34	Røros hotell eiendom	9,49
Rørosbanken	9,49	Røros E-verk	9,49
Røros kommune	9,49	Røros Invest	9,49
Tolga-Os sparebank	9,49	Røros vekst	7,11
Holtålen kommune	4,74	Øvrige	18,87
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
Aksjonæravtale	X	Vedtekter	Etiske retningslinjer
Selskapsavtale		Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner
Samarbeidsavtale		Strategi/planer	Klima-/miljøplaner
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	5814	8124	7961
Driftsresultat	286	-54	100
Resultat før skatt	309	-42	111
Sum eiendeler	3124	3754	4374
Egenkapital (%)	71,9	59	52,4
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Kommunens eierskap oppsto som et pliktig/ønsket bidrag i forbindelse med etableringen av næringshagen.			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			
Næringshagen utfører tjenester både for kommunen og næringslivet. Dette betinger ikke et eierskap, men kommunens eierskap er viktig både for å opprettholde og utvikle næringshagen. Eierskapet bør derfor bestå			
Anbefaling: Eierskapet består.			

3.2.18

Hessjøgruva AS

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform: Aksjeselskap			
Organisasjonsnummer: 996 601 536			
Stiftelsesdato: 08.03.2011			
Kontaktperson: Thor Erick Stuedal			
Nettadresse: hessjogruva.no			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Holtålen kommune	100		
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
Aksjonæravtale	x	Vedtekter	Etiske retningslinjer
Selskapsavtale		Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner
Samarbeidsavtale		Strategi/planer	Klima-/miljøplaner
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	106	125	95
Driftsresultat	55	51	19
Resultat før skatt	55	51	19
Sum eiendeler	562	613	639
Egenkapital (%)	97	95,1	93,6Aksje
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen systematisk			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Hessjøgruva ble opprettet for å bidra til å utvikle gruvenæringen i kommunen og igjennom en AS-organisering komme i posisjon til ulike støtteordninger. Hessjøgruva har også overtatt kommunens rettigheter i Hessjøfeltet.			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			
Hessjøgruva har oppfylt de forutsetninger som kommunen la for etableringen. Selskapet har i dag avtale med andre private aktører, og har en økonomi som dekker kostnaden til aktiviteten. Eierskapet bør derfor bestå.			
Anbefaling: Eierskapet består.			

3.2.19

Ålen aktivum AS

INFORMASJON OM SELSKAPET					
Selskapsform: Aksjeselskap					
Organisasjonsnummer: 915 796 028					
Stiftelsesdato: 27.08.2015					
Kontaktperson: Håvard Sjørdal					
Nettadresse: aalenskisenter.no					
EIERE OG EIENDELER					
Eiere:		Andel:	Eiere:		Andel:
Holtålen kommune		100 %			
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT					
	Aksjonæravtale	x	Vedtekter		Etiske retningslinjer
	Selskapsavtale		Styreinstruks		Varslingsregler/rutiner
	Samarbeidsavtale		Strategi/planer		Klima-/miljøplaner
VISJON					
Drift av idrettsanlegg, servering, overnatting, arrangement, salg av tjenester og annet som naturlig faller sammen med dette.					
VEDTAKSFESTET MÅL					
ROLLE OG STYREINFORMASJON					
Styrets leder: Terje Nordhagen					
Styremedlem: Thor Erick Stuedal og Kristin Bends					
NØKKELTALL					
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017		
Driftsinntekter	393	2718	2362		
Driftsresultat	-147	310	-104		
Resultat før skatt	-107	233	-104		
Sum eiendeler	737	1316	1106		
Egenkapital (%)	38,1	39	39,2		
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN					
Ingen rutiner					
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET					
Bakgrunnen for eierskapet er å sikre drift i Ålen skisenter med tilhørende fasiliteter som kommunen eier i sin helhet. Kommunen har dårlig erfaring med at utenforstående (les private) eier driftsselskapet					

KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI
Så lenge kommunene eier anlegget er det naturlig at kommunen også eier driftsselskapet. Dersom eierskapet til anlegget endres, er det unaturlig at kommunen eier driftsselskapet.
Anbefaling: Så lenge kommunen eier anlegget, bør eierskapet til driftsselskapet opprettholdes

3.2.20

Ålen Invest AS

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform:	Aksjeselskap		
Organisasjonsnummer:	998 405 718		
Stiftelsesdato:	26.03.2012		
Kontaktperson:	Håvard SørDAL		
Nettadresse:			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Knubben eiendom AS	12,5	J. Tronsaunet elinst. AS	12,5
Holtålen kommune	12,5	Johan Kjellmark AS	12,5
Rindalshytta AS	12,5	Ole P. Bakken AS	12,5
Håvard SørDAL	12,5	Midt energi AS	12,5
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
Aksjonæravtale	x	Vedtekter	Etiske retningslinjer
Selskapsavtale		Styreinstruks	Varslingsregler/rutiner
Samarbeidsavtale		Strategi/planer	Klima-/miljøplaner
VISJON			
VEDTAKSFESTET MÅL			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000)	2015	2016	2017
Driftsinntekter	0	0	0
Driftsresultat	-16	-17	-17
Resultat før skatt	-12	-13	-13
Sum eiendeler	1141	1128	1151
Egenkapital (%)	1141	1128	1114
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Ingen			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Ålen invest ble etablert av private aksjonærer for å sette fart på ulik utbygging omkring Ålen skisenter. Kommunen bel invitert inn som finansiell eier.			
KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI			
Ålen invest har ikke klar å oppnå de visjoner som ble lagt ved oppstart. Denne type selskapet dekker det en mener i utgangspunktet er det privats ansvar. Erfaringen fra selskapet tilsier at kommunen i fremtiden bør være forsiktig med denne type engasjement. I dette ligger at eierskapet bør avvikles. Eierskapet er finansielt, og en er i tvil om det fins kjøpere på aksjene i dag. En kan derfor ikke e at kommunen oppnår noe med å avhende eierskapet.			
Anbefaling: Eierskapet opprettholdes. Ytterligere engasjement uaktuelt			

3.2.21 Midt-Norge 110-sentral IKS

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Selskapsform:		Interkommunalt selskap	
Organisasjonsnummer:		916 484 496	
Stiftelsesdato:		31.03.2016	
Kontaktperson:		Arvid Vollum	
Nettadresse:		www.110trondheim.no	
EIERE OG EIENDELER			
Eiere:	Andel:	Eiere:	Andel:
Trondheim kommune	58,80 %	Hitra kommune	1,45 %
Melhus kommune	5,06 %	Hemne kommune	1,35 %
Malvik kommune	4,29 %	Sebu kommune	1,30 %
Orkdal kommune	3,73 %	Meldal kommune	1,26 %
Skaun kommune	2,44 %	Leksvik kommune	1,11 %
Oppdal kommune	2,18 %	Åfjord kommune	1,03 %
Rissa kommune	2,12 %	Rennebu kommune	0,82 %
Midtre Gauldal kommune	2,01 %	Holtålen kommune	0,64 %
Klæbu kommune	1,91 %	Os kommune	0,63 %
Røros kommune	1,78 %	Agdenes kommune	0,56 %
Ørland kommune	1,65 %	Snillfjord kommune	0,31 %
Bjugn kommune	1,50 %	Roan kommune	0,31 %
Frøya kommune	1,47 %	Tydal kommune	0,27 %
SELSKAPETS STYRINGSDOKUMENT			
	Aksjonæravtale		Vedtekter
X	Selskapsavtale		Styreinstruks
	Samarbeidsavtale	X	Strategi/planer
			Etiske retningslinjer
			Varslingsregler/rutiner
			Klima-/miljøplaner
VISJON			

VEDTAKSFESTET MÅL

Dekke deltakernes plikter knyttet til brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 Nødalarmeringssentral, med plikt om tilknytning til en sentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker innen en fastsatt region. Oppgavene er å kunne opprettholde kommunikasjon med den som melder ulykken, mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene, samt samordning med nødalarmeringssentralene for helse og politi. Dimensjonering av 110-sentralen tar utgangspunkt i en gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse for deltakernes region. Det overordnede målet med en felles nødalarmeringssentral er å utvide tjenestetilbudet og kvaliteten på de tjenester som leveres i hele regionen, med spesiell fokus på bedre felles nytte av spesialressurser, rådgivning og spesialkompetanse som sentralen har. Sentralen er også den rådgivende nødalarmeringssentralen for Farlig gods nord for Dovre. Samarbeidet skal sikre alarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke og overordnet vakt etter mottak av nødmelding, samt sikre best mulig støtte, informasjon, og samordning til innsatsstyrke, stab og relevant ledelse. Selskapsavtalen skal gi samme tjenestenivå hos alle deltakerne. En deltaker skal i tillegg ha anledning til å få levert tjenester utover dette nivået, mot kostnadsdekkende godtgjørelse til selskapet. Selskapet kan påta seg andre arbeidsoppgaver, men det forutsetter at dette ikke påvirker selskapets hovedfunksjon og leveranse.

ROLLE OG STYREINFORMASJON

Representantskapet velger selskapets styre og styreleder og velger valgkomité på tre medlemmer blant representantskapets medlemmer. Styret har sju medlemmer, inkl. et styremedlem valgt av og blant de fast ansatte.

NØKKELTALL

Regnskap (i hele 1000)	2013	2014	2015
Selskapets første hele driftsår blir 2017			

RAPPORTERING TIL KOMMUNEN

Budsjett og strategiplaner, årsregnskap og protokoller fra generalforsamling.

BAKGRUNN FOR EIERSKAPET

Effektivisering av tjenesteproduksjonen. De økte kravene på dette området krever store enheter for å få god og effektiv tjenesteproduksjon av en samfunnskritisk tjeneste.

KOMMUNENS VURDERING OG EIERSTRATEGI

Selskapet er nyopprettet og det er vanskelig å gi noen vurdering etter så kort tids drift, men foreløpige regnskapsrapporter er positive. Det arbeides med en sammenslåing av 110-sentralene i Trøndelagsregionen i 2018. Selskapet har i budsjett og økonomiplan tatt høyde for egenproduksjon at tjenester tidligere kjøpt fra Trondheim kommune. Kostnader i forbindelse med opprettelse av felles 110-sentral for regionen, foreslås finansiert gjennom et eget prosjektbudsjett.

Anbefaling: Eierforhold opprettholdes.

4. Handlingsplan og årshjul for eierstyring

Eierskapsmeldingen skal sikre nødvendige styringssignaler til selskapene og tydeliggjøre lokalpolitikernes ansvar. Meldingen bør gjennomgås og revideres jevnlig etter en hensiktsmessighetsvurdering av kommunestyret.

Følgende årshjul foreslås:

Tidsrom	Formål	Tiltak
Januar - desember	Styringssignaler til eierrepresentanter	Representanter til generalforsamling eller representantskap avklarer med ordfører i forkant av møtene om noen av sakene skal diskuteres i kommunestyret eller formannskapet i forkant av eiermøtet.
Januar - desember	Rapportering tilbake til eier	Representanter til generalforsamling eller representantskap avgir skriftlig rapport etter eiermøtene, og denne refereres til kommunestyret på førstkommende møte på standardisert rapportskjema.
Første år i ny valgperiode, og ellers ved behov	Vurdere endringer i eierstrategi	Revidering av eierskapsmelding.
Januar - desember	Samle dokumentasjon for å evaluere eierstrategi	Regnskap, årsmelding og dokumenter fra generalforsamling eller representantskap samles på ett sted i administrasjonen for oppfølging/vurdering av eierstrategi. Kommunalt heleide selskap skal samle sin dokumentasjon (inklusive styredokumentasjon) i kommunens sak-/arkivsystem i egen journalenhet.

November/ desember i kommunevalgår	Profesjonalisering av kommunen som eier	Politikeropplæring i lovverk og regler om eierskap. Alle valgte eierrepresentanter og styremedlemmer får utdelt egen perm med eierstrategi og dokumenter som gjelder den bedriften de representerer kommunen i eller er valgt til styret i. (Relevante lovbestemmelser, vedtekter, selskaps-avtale, kommunens eierstrategi, siste årsmeld. etc.)
Tidsrom	Formål	Tiltak
Kontinuerlig	Bruk av valgkomite ved styrevalg vedtektsfestes	Eierskapsrepresentanter tar initiativ til at vedtektene skal bestemme bruk av valgkomite ved styrevalg